Nr. 31. Poniedziałek, 18. marca 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

Nr. 31. **Poniedziałek, 18. marca 1929.** **Poznań.**

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na kwiecień 1929 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złote. Na pocztach 6,45 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 7,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820

DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.

Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 g. od miejsca milimetr (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem: 65 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa) OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Co się dzieje?!

Zdania i poglądy co do kształtowania się położenia na rynku drzewnym są bardzo rozbieżne. Zasadniczy ton jest jednak minorowy i zależnie od stopnia zainteresowania poglądy są zabarwione w odnośnym kierunku. Tymczasem wszyscy są w tem zgodni, że zrobiło się ciasno. W każdym razie stwierdzić możemy, że pierwszy początek tegorocznej kampanji nie dopisał zupełnie. Dowodem tego są cyfry statystyki k o l e j o w e j dla przewozów drewna nieobr. w obrocie krajowym (do tartaków). Otrzymujemy następujące przeciwstawienie naładunków dziennych w wagonach 15 t.:

rok:	wagonów:
1927	352
1928	382
X. 28. — I. 29.	230

Czyli, że **porównując pierwsze cztery miesiące bieżącego sezonu ze średnią dziennych przewozów w 1927 r., załadunki cofnęły się o 35 proc., a w porównaniu z 1928 r. o 43 proc.** Zjawisko to usprawiedliwia najpierw brak wyjaśnienia stosunków z Niemcami niemal aż do końca stycznia i częściowo — zła pogoda. Ponieważ statystyka kolejowa nie obejmuje ruchu kołowego, przeto jest sprawdzianem położenia o względnej wartości. Tem niemniej otrzymujemy możliwość orjentacji. **Obroty cofnęły się w pierwszym 4-miesięcznym okresie sezonu bieżącego o blisko 50 proc.** w porównaniu z rokiem 1928. W przybliżeniu podobny stan jest codziennem zjawiskiem. Ta sama niechęć, która udzielała się wszystkim na początku sezonu trwa nadal. Tymczasem czas najwyższy, aby pomyśleć o rozpoczęciu zakupów, gdyż maj oznacza już koniec przeróbki sosny. Nie należy jednak przypuszczać, by obroty w surowcu, mające jeszcze nastąpić, mogły wyrównać niedobór już ubiegłych miesięcy.

W tej łączności chcielibyśmy zwrócić na to uwagę, że obroty krajowe materjałem tartym również się obniżyły, choć nie w tym samym stopniu. Tak dziennie załadow. tarcicy wynosiło wag. 15, ton:

rok:	wagonów:
1927	232
1928	276
X. 28. — I. 29	221

Spadek w tym sezonie wynosi w porównaniu z 1927 r. 4 proc., z 1928 r. 20 proc. Te wahania mogą być jeszcze wyrównane, gdy ożywi się ruch budowlany.

Gorzej przedstawia się sprawa z eksportem, który wynosił średnio m i e s i ę c z n i e w t.:

rok:	ton:
1927	535.536
1928	407.406
X. 28. — I. 29.	333.177

Mamy do zanotowania wyraźny spadek, który po wyczerpaniu się zapasów z ubiegłego sezonu napewno zacznie się jeszcze szybciej rozwijać. Tem niemniej zniżka eksportu w tym sezonie w dotychczasowej 20-proc. wysokości w porównaniu ze średnią miesięczną r. ub. jest bardzo poważna i nasuwa pewne obawy.

Stan zatrudnienia w przemyśle drzewnym jest według danych G. U. S. nieprzejrzysty i kształtował się w latach:

1926
styczeń 39.379
1927
styczeń 46.037
1928
styczeń 48.678
1929
styczeń 50.952

Stwierdzić wypada, że cyfra zatrudnionych w przemyśle drzewnym dochodziła w 1928 r. do 60.000 osób. Więc mamy do zanotowania spadek również i w tym dziale.

Wywóz drzewa w styczniu

SORTYMENT	Tony styczeń 1929	Tony styczeń 1928	1000 zł styczeń 1929	1000 zł styczeń 1928	Z tego wyszło w styczniu do: Niemiec	Anglji	Czechosłowacji	Holandji	Belgji	Francji
Mat. i wyroby drzewne	248 119	454 417	30 717	51 614	—	—	—	—	—	—
Drzewo surowe	165 854	305 640	10 860	21 698	—	—	—	—	—	—
w tem: papierówka	99 610	135 673	6 424	8 698	95 233	—	4 115	—	—	—
kopalniaki i okrąglaki	35 266	61 158	1 841	3 028	21 699	—	8 103	—	1 456	312
kłody, kloce i dłużyce	19 243	94 767	2 058	9 269	—	—	—	—	—	—
iglaste	—	—	—	—	4 371	—	596	1 050	—	—
liściaste	—	—	—	—	5 958	594	2 229	413	555	—
Drzewo nawpół obrobione	75 683	142 427	14 560	26 047	—	—	—	—	—	—
w tem: bale, deski i łaty	51 767	127 618	10 879	23 803	—	—	—	—	—	—
iglaste	—	—	—	—	4 528	14 579	4 326	6 759	2 608	5 501
liściaste	—	—	—	—	614	2 629	688	2 557	1 780	—
słupy telegraficzne	6 861	3 717	621	341	572	561	309	47	3 014	1 641
podkłady kolejowe	14 880	8 667	2 389	1 290	—	—	—	—	—	—
miękkie	—	—	—	—	7 355	—	—	—	—	—
twarde	—	—	—	—	954	—	—	339	224	—
Wyroby z drzewa	6 428	6 260	5 135	3 746	—	—	—	—	—	—
w tem: wyroby bednarskie	1 994	2 995	619	725	1 010	62	349	23	214	—
meble wszelkie	866	620	1 860	1 165	—	—	—	—	—	—
forniery klej. i wyrob. z nich	3 246	2 366	2 531	1 696	131	1 377	—	393	401	—
Wyroby koszykarskie i szczotk.	154	90	162	131	—	—	—	—	—	—

Kwestja racjonalnego wyzyskania czasu pracy w przemyśle tartacznym

(Dokończenie).

Jak we wszystkich innych przedsiębiorstwach, gdzie podział czasu pracy nie jest odpowiednio uregulowany, tak też i w zakładach tartacznych tą niedokładność wywiera ze wszechmiar ujemne skutki na całokształt systemu organizacji pracy. Jeżeli chodzi o ustalenie czasu trwania krótkich przerw, to przeciętnie powinno w zupełności wystarczyć 10 minut dla każdorazowej przerwy, z których jedna musi być w czasie przedpołudniowym, druga zaś po południu, mniej więcej w połowie między przerwą obiadową a końcem dnia roboczego.

Przeprowadzone doświadczenia wykazały, że w tych warunkach energja pracy fizycznej znacznie się wzmaga. Ustalenie przerw w pracy nie jest wyłączną koniecznością, podyktowaną ze względu na zmęczenie robotników i zatem w celu zapobieżenia zmniejszeniu wydajności pracy ręcznej, jakkolwiek te momenty odgrywają bardzo wielką rolę w problemie racjonalizacji pracy. Istnieją atoli jeszcze przyczyny również ważkie. Przerwy, i to obiadowa jak też i dwie krótkie powinne być pospołu wykorzystane tak samo dla celów technicznej sprawności przedsiębiorstw tartacznych.

Dla tego zaleca się, aby w czasie przerw, uskuteczniono przez niektórych robotników te czynności, bez których maszyny musiałyby zaprzestać pracę. Te właśnie czynności (wyszczególnienie ich podajemy niżej) w zakładach, gdzie dodatkowe krótkie przerwy nie istnieją, lub jeżeli nawet są, to wykorzystuje się je dla celów li tylko wypoczynkowych, przeprowadza się w czasie, gdy praca z rozmaitych względów nie powinna być przerwaną. Odnośne, liczne zresztą, badania nad stratą czasu na przeprowadzenie owych nieodzownych czynności technicznych, pozwoliły stwierdzić, że zamiana pił, która zasadniczo powinna być uskuteczniana dwa razy w ciągu dnia roboczego (rzecz jasna, jeżeli piły są dobrze wyostrzone, w przeciwnym wypadku dwurazowe ostrzenie nie wystarcza), t. zn. każde 4 godziny wymaga każdorazowo prac. 20 min., czyli razem — 40 min. Dalej, nasmarowanie i oliwienie łożysk, oraz innych części maszyn, potrzebujących tego zabiegu zatraca się średnio 10 min. Śniadanie i szereg innych jednocześnie występujących przerw w czasie roboczym zajmują razem przec. ok. 25 min.

Nie biorąc już nawet w rachubę współczynnik wyczerpania robotnika, jakie nieuchronnie występuje wskutek pracy bez przerwy, strata czasu tylko na powyższe czynności wynosi ok. 75 min., czyli nieco więcej niż 15 proc. całego dnia roboczego. Zaleca się również umieszczać zegary w budynku tartacznym oraz na placu składowym i to w miejscach widocznych ze wszystkich stron. Za tem przemawiają względy natury psychologicznej i praktycznej, ponieważ robotnik może według zegara orjentować się jak daleko posunęła się jego praca w ciągu dnia i przytem regulować jej szybkość, żeby potrzebną ilość materjału wyrobić do końca dnia. Odnosi się to szczególnie do robotników, zatrudnionych przy tartakach.

Wskutek niewprowadzenia przerw wypoczynkowych w dniach, kiedy wymaga się pracy nadgodzinowej, można było niejednokrotnie stwierdzić, że wydajność jej uległa b. znacznemu zmniejszeniu. Jeżeli wziąć te skutki pod uwagę, oraz jeśli zważyć, że praca nadgodzinowa pociąga za sobą wzrost kosztów robocizny, to jasnem będzie, jakie znaczenie posiada racjonalny rozkład przerw. Nie trzeba chyba dodawać, że tylko w rzeczywiście koniecznych wypadkach, a zatem jak najrzadziej należy przedłużać dzień roboczy po za godziny, ustalone normą. Zresztą leży to w dobrze zrozumiałym interesie przedsiębiorcy, gdyż droższa robocizna zmusza do podniesienia cen produkcji, lub conajmniej utrudnia przeprowadzenie kalkulacji. cen, odpowiadającym cenom rynkowym.

Oczywiście, ta zasada musi być zastosowana do całokształtu pracy tartacznej, a nie (co się zdarza) tylko względem pewnego jej rodzaju, jak np. zmiana brzeszczotów pił, albo naoliwianie łożysk, przy których to czynnościach jest zatrudniana tylko nieznaczna część całego personelu robotniczego.

Wyłożone wyżej uwagi, jakkolwiek nie obejmują jeszcze całości kwestji racjonalnego wykorzystania dnia pracy na tartaku, to jednak poruszają zasadnicze momenty, składające się na proces tak produkcji, jak i umiejętnego wydobycia z pracowników tej energji i wydajności, która niezbędną jest dla podniesienia rentowności zakładu. Ze stanowiska interesów robotniczych taka organizacja pracy również nie może wywołać jakichkolwiek zastrzeżeń, ponieważ uwzględnia ona ich najistotniejsze potrzeby, jakie wyłania 8-godzinny dzień pracy.

Gospodarstwa leśne w Niemczech*)

W dniu 16 czerwca 1925 r. odbyło się w Niemczech w myśl ogólnych instrukcyj, spis przedsiębiorstw rolnych i leśnych, ze szczególnem uwzględnieniem gospodarstw leśnych. Jak dawniej, tak i w 1925 r. zaliczono do gruntów zalesionych obszary z lasem wysokim i niskim, nieużytki i pastwiska.

Ilość i wielkość gospodarstw.

Łączny obszar, znajdujący się pod uprawą leśną, obejmuje **12 milj. ha** i składa się z 836.000 przedsiębiorstw, których cyfra, jest w porównaniu do całego zalesionego obszaru niezwykle wielka. Należy jednak sobie uprzytomnić, że większą część tych 836.000 przedsiębiorstw stanowią gospodarstwa rolne, mające jedynie drobne kawałki lasu. Takich gospodarstw z lasem do 20 ha jest 774.000, to znaczy prawie 95 proc. wszystkich przedsiębiorstw leśnych. Podział poszczególnych przedsiębiorstw leśnych stosownie do wielkości obszaru, zajętego pod uprawę leśną przedstawia się jak następuje:

Klasy wielkości własności pod uprawą leśną	Ilość przedsiębiorstw z pastwiskami		Obszar pod uprawą leśną		Obszar tych przedsiębiorstw pod uprawą rolną	
	łącznie	%	ha	%	ha	%
poniżej 2 ha .	474 188	56,7	343 887	2,9	3 316 820	27,9
2— 10 „ .	273 968	32,8	1 185 436	9,9	4 253 511	35,8
10— 20 „ .	46 148	5,5	620 473	5,2	1 282 993	10,8
20— 100 „ .	28 837	3,5	1 122 926	9,3	1 622 806	13,7
100— 200 „ .	4 784	0,6	671 008	5,6	519 069	4,4
200— 500 „ .	4 198	0.5	1 302 162	10,8	515 166	4,4
500—1000 „ .	1 509	0,2	1 051 700	8,7	198 590	1,7
1000—2000 „ .	936	0,1	1 328 003	11,0	81 754	0,7
2000—5000 „ .	990	0,1	3 985 922	25,7	53 242	0,4
5000— ha wzwyż .	192	0.0	1 312 592	10 9	24 264	0,2
Łączne . .	835 745	98,5	3 272 722	27,3	10 476 130	88,2
Połączone klasy wielkości						
poniżej 100 ha .	823 136	98,5	3 272 722	27,3	10 476 130	88,2
100—1000 ha . .	10 491	1,3	3 025 870	25,1	1 232 825	10,5
1000 ha wzwyż .	2 118	0 2	5 726 517	47,6	159 260	1,3

Tem samem przypadają na przedsiębiorstwa — głównie rolne, — mające mniej niż 100 ha lasu, 27 proc. łącznego zalesionego obszaru, natomiast 88 proc. łącznego obszaru, znajdującego się w przedsiębiorstwach mieszanych pod uprawą rolną. Ponieważ obszar pod uprawą rolną gospodarstw mieszanych obejmuje 11,9 milj. ha i jest niemal zupełnie tak wielki, jak łączny obszar zalesiony, przeto uwypukla się w powyższych procentach przewaga gospodarstwa rolnego w niższych klasach przedsiębiorstw leśnych (włącznie mieszanych).

Gospodarstw ze 100—1000 ha lasu było w 1925 r. 10.491 (1,3 proc.), obejmujących 25 proc. obszaru zalesionego, a tylko 11 proc. obszaru pod uprawą rolną.

Wielka własność leśna wyraża się w cyfrze 2.118 jednostek (0,2 proc.), obejmujących każda ponad 1000 ha, zajmujących blisko połowę (48 proc.) całej zalesionej powierzchni Niemiec. Jej obszar, będący pod uprawą rolną, stanowi tylko 1 proc. i jest wobec tego prawie bez znaczenia.

Aby uwypuklić „wyłączne gospodarstwo leśne", podane zostały te jednostki, które nie mają wogóle ziemi pod uprawą leśną, albo mają tylko nieznaczną część swego obszaru pod uprawą leśną. W roku 1925 wyliczono po raz pierwszy „gospodarstwa leśne z małym obszarem pod uprawą rolną, niestanowiącym więcej niż 5 ha i nieobejmującym ponad $^1/_{10}$ łącznego obszaru.

„Wyłączne gospodarstwa leśne" mają przewagę w klasie ponad 100 ha lasu; wyjątek stanowi klasa ponad 5000 ha lasu. Z 192 gospodarstw 109 (57 proc.), mają więcej niż 5 ha pod uprawą rolną (stanowią łąki leśne).

Formy władania.

W roku 1925 gospodarstwa leśne zostały ściślej rozróżniane według form władania. Podobnie jak przy sporządzaniu nadzwyczajnych obliczeń w 1913 i 1927 r. rozróżniano: lasy państwowe, lasy z częściowem prawem własności, należącem do lasów państwowych, lasy gminne, lasy martwej ręki, lasy spółdzielcze, fideikomisowe oraz inne lasy prywatne.

Z tych 12 milj. ha lasów należy do państwa 3,8 milj. ha = 32 proc. Udział państwa w innych lasach, obejmujących łącznie 8.000 ha (0,1 proc.) jest nieznaczny.

Lasy gminne obejmują 1,9 milj. ha 16 proc. łącznej zalesionej powierzchni. Stosunkowo niewielki obszar leśny przypada na lasy fundacyjne (193.000 ha = 1,6 proc. oraz lasy spółdzielcze (211.000 ha = 1,8 proc.).

Prywatna własność leśna obejmuje łącznie 5,8 milj. ha, stanowi więc niemal połowę (48.5 proc.) ogólnego obszaru leśnego.

Z lasów prywatnych, zarejestrowanych w 1925 roku przypadało 1,3 milj. ha = 23 proc. wszystkich lasów prywatnych i 11 proc. całego lasu niemieckiego na „Fideikommis", to znaczy na taką własność leśną, która nie może przejść w posiadanie osób nienależących do danej rodziny.

Wśród „Fideikommisu" jak i po stronie lasów państwowych przeważają lasy ponad 1000 ha. Inne lasy prywatne, do których należą również t. zw. lasy chłopskie, nie są większe niż 100 ha tak, że stanowią w klasie lasów poniżej 100 ha 62 proc. łącznej prywatnej własności leśnej.

*) Wyciąg z półmiesięcznika „Wirtschaft u. Statistik".

Niemieckie taryfy wyjątkowe

Koleje niemieckie przedłużyły ważność taryf wyjątkowych dla drzewa, idącego z Polski tranzytem przez Niemcy:

D 41, D 41a (Polska — Holandja).
D 43 (Polska — Francja)
D 45 (Polska — Szwajcarja)
D 55 (Polska — Belgja)
aż do dnia 31 grudnia 1929 r.

Czy strajk stanowi zerwanie umowy pracy?

(Zasadnicze orzeczenie Sądu Najwyższego)

Sąd Okręgowy w Łodzi w pewnym konkretnym wypadku orzekł, że, aczkolwiek strajk stanowi dopuszczalną przyczynę porzucenia pracy i tem samem nie skutkuje rozwiązania umowy pracy z winy pracowników, to jednak ujął pojęcie strajku w bardzo ograniczonym zakresie; ograniczył bowiem to pojęcie do przypadków zaprzestania pracy po uprzedzeniu pracodawcy o terminie porzucenia pracy oraz o wymaganiach, któremi jest uwarunkowany powrót do niej. Sprawa oparła się o Sąd Najwyższy, który wbrew poglądowi Sądu Okręgowego orzekł, że samo uprzedzenie o terminie rozpoczęcia strajku z podaniem warunków powrotu do pracy — nie wystarcza jeszcze do usprawiedliwienia strajku w znaczeniu nadania mu charakteru tylko zawieszenia umowy pracy, a nie jej zerwania. Strajk, zdaniem Sądu Najwyższego, we wszystkich jego przejawach może stanowić zerwanie umowy, jakkolwiek bowiem Konstytucja w artykule 108 uznała wolność koalicji i związanych z nią czynów, jednakże w myśl przepisów Kodeksu Cywilnego, które z mocy art. 90 tejże ustawy konstytucyjnej obowiązują obywateli Państwa Polskiego, umowy są prawem dla obu stron, winne być wykonywane z dobrą wiarą i zgodnie z zasadami słuszności; przyczem w umowach obustronnych w wypadku, gdy jedna ze stron zobowiązań swoich nie wypełnia, drugiej przysługuje prawo wystąpienia do sądu o rozwiązanie umowy. Zaś sądy w każdej konkretnej sprawie liczyć się powinny ze szczególnemi okolicznościami. Zdaniem Sądu Najwyższego może być usprawiedliwiony strajk nawet bez uprzedzenia pracodawcy o czasie jego rozpoczęcia, względnie bez postawienia warunków powrotu do pracy. Dziać się to może np. w wypadku niesumiennego wykonywania obowiązku przez pracodawcę. Nie skutkuje również rozwiązania umowy z winy pracowników strajk, który nie wyrządził poważniejszej szkody przedsiębiorstwu itp. Zatem wychodzący z tych założeń wyrok Sądu Najwyższego określa, co następuje:

a) nie każde zbiorowe porzucenie pracy przez pracowników samo przez się powoduje zerwania umowy z ich winy;

b) pomimo, że wolność koalicji i związanych z nią czynów jest zastrzeżona konstytucyjnie, jednakże nie jest do pomyślenia, by była połączona z możnością z jednej strony dowolnego niewykonania umowy przez pracownika, z drugiej zaś strony z bezwzględnem zachowaniem mocy tej umowy w stosunku do pracodawcy;

c) w każdym poszczególnym wypadku zbiorowe zaprzestanie pracy, orzeczenie czy powinno być uznane za zerwanie stosunku umowy pracy powinno być oparte na szczegółowem rozpoznaniu okoliczności danego przypadku.

Wyrok ten dotyczy art. 1184 Kodeksu Cywilnego K. P. i art. 62 Ustawy o pracy w przemyśle.

Z rynku województw środkowych

Po ożywieniu, jakie panowało w handlu drzewnym w r. 1927 i na początku 1928 roku, zapanowała reakcja i osłabienie cen zarowno na artykuły eksportowe, jak i dla rynku wewnętrznego. Reakcja ta trwa dotychczas, przyczem jednak spadek cen nie jest równomierny. Największej zniżce uległ materjał, wyrobiony na potrzeby budowlane rynku krajowego — o 15 proc. w stosunku do początku r. ub., co tłumaczy się tem, że składnice materjałów drzewnych porobiły zapasy w przewidywaniu znacznego ożywienia ruchu budowlanego, które to ożywienie w takich rozmiarach nie nastąpiło. Obecnie są oni już ostrożniejsi i bardziej liczą się z trudnościami kredytowemi i zastojem w dziedzinie budownictwa. Nieco mniej, o 5 do 10 proc. spadły ceny główniejszych artykułów eksportowych do Niemiec, najmniej zaś ceny objektów leśnych, przeznaczonych do wyrębu.

To ostatnie zjawisko tłumaczy się tem, że lasy rządowe wstrzymują się ze sprzedażą i nie spieszą z redukcją cen, prywatne zaś obszary, podlegające eksploatacji, są niewielkie ze względu na oględne wydawanie pozwoleń na wyrąb. Ta nierównomierna konjunktura cen sprawia, że większą żywotność przejawiają te tartaki, których właściciele posiadają jednocześnie własne obszary leśne w eksploatacji, jak to ma miejsce przeważnie w Lubelszczyźnie i na kresach wsch., tam zaś, gdzie właściciele tartaków muszą nabywać surowiec, sytuacja ich jest niepomyślna i wyczekują oni lepszej konjunktury. Naogół sytuacja na rynku drzewnym jest niepomyślna, wskutek wstrzymania w ostatnich czasach kredytów budowlanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, względnie Komitet rozbudowy. Cały szereg firm budowlanych nawet bardzo poważnych wstrzymało w ostatnich czasach wypłaty i układa się z wierzycielami o dłuższe moratorjum. Większość zeszłorocznych weksli firm budowlanych nie zostało dotychczas wykupionych. Spółdzielnie mieszkaniowe w tych warunkach nie są w stanie wyiązać się w terminie ze swych zobowiązań wstosunku do firm budowlanych. Obecnie na rynku drzewnym panuje zastój. Rynek niemiecki po zawarciu prowizorjum nie wykazuje większego zainteresowania wyrobami drzewnemi z Polski. Tylko w małych ilościach eksportowane są obecnie wyroby drzewne do Holandji, Francji i Belgji.

Zaczął się również niewielki na razie eksport do Anglji. Idą planki (bale) sosnowe i jodłowe. Ceny są niezbyt korzystne ale wobec braku gotówki na rynku krajowym kupcy chętnie podejmują się dostawy, gdyż regulacja następuje gotówką, a nawet z 25 proc. awansem.

Ceny eksportowe do Anglji są następujące: Planki sośnowe od 10 do 12 funt. szterl. za sztandard loco dańsk. Planki jodłowe od 9 f. sz. 15 sz. do 11 f. sz. za sztandard zależnie od rozmiarów. Slipry po 8 szylingów i 4 pensy za sztukę, plangsony po 3 szyl. i 6 pensów do 3 szyl. i 10 pensów za kubik loco stacja załad.

Idzie również grubsza dębina w okrągłym stanie i jesion, a ostatnio nawet i buczyna.

Na rynku wewnętrznym notowano następujące przeciętne ceny za 1 m³: sosna bloki okrągłe od 30 cm sh 43—44 loco stacja zał., Drużyce sh 30 f-co zał. Bloki tarte mk 90 f-co granica, — deski środkowe zł 90 f-co zał., — deski i bale angielskie u. s. 3×9 za jeden sztandard Ł 11,10 f-co granica. Deski wagonowe niemieckie mk 60 f-co granica, ta-

kież bale mk 58 f-co granica. Słupy telegraficzne sh 20—23 f-co st. zoł. Kopalniaki dol. 3,40 f-co zał. sleepery za 1 szt. sh 9,3 f-co Gdańsk, — podkłady typ pierwszy za 1 szt. zł 8,50 f-co zał. mk 4.75 f-co granica. Świerki: Dłużyce sh 18 zał. — deski i bale za 1 sztand. Ł 11 f-co Gdańsk, — papierówka za 1 m przestrzenny dol. 3,15 f-co zał. loco st. załad. Dąb: okrąglaki fornierowe I-szej kl. Ł 8—9 f-co zał., okrąglaki od 50 cm Ł 5,10, od 40 cm sh 70—75, od 30 cm sh 55—60, f-co zał., materjał tarty odziomkowy w blokach Ł 4,15 f-co Gdańsk: towar paryski dol. 35 f-co zał., podkłady typ pruski za 1 szt. dol. 1,50 f-co Gdańsk, bindry za wykład dol. 14, f-co Gdańsk, klepka — f-co Gdańsk, fryzy dol. 30 f-co zał., plansowy za 1 stopę sześc. sh 4 f-co Gdańsk. Jesion: kloce bez sęków od 25 cm sh f-coco zał. Grab: kloce bez sęków od 25 cm sh f-co zał. 25—28. Olcha: kloce bez sęków od 25 cm 42—45 f-co zał. Brzoza: kloce bez sęków od 25 cm w cienk. k. 25—27 sh za 1 m sześc. Osika: kloce bez sęków od 25 cm w cienk. k. 30—32 sh. Trudności zbytu krajowych wyrobów drzewnych na rynkach: niemieckim i angielskim, najważniejszych dla naszego eksportu drzewnego — powodują, że eksport ten obecnie jest minimalny. Po ostatniej zniżce cen niemieckich wyrobów drzewnych, wynoszącej około 15 proc. w porównaniu z cenami z ub. r., krajowe wyroby drzewne są droższe.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Gołąbki D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 2. marca 1929 r.

Brzoza	II kl.	za m3	35.30	zł
„	III „	„	29.85	„
Brzoza	szczapy opałowe	za mp.	15.35	zł
Sosna	II—III kl.	za m3	52.17	„
„ †	II—III „	„	46.42	„
„	szczapy opałowe	za mp.	16.10	„
„	wałki	„	12.60	„

Nadleśnictwo Państwowe Włoszakowice D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 7. marca 1929 r.

Dąb	I—V kl. 15.05 m3	za m3	91.05	zł
„	szczapy użytkowe	za mp.	35.00	„
Klon	V kl.	za m3	42.86	„
Wiąz	IV—V kl.	„	42.31	„
Lipa	II—III kl.	„	35.50	„
Brzoza	III—IV „	„	38.52	„
Olcha	III—IV „	„	41.14	„
„	wałki użytkowe	za mp.	29.17	„
Sosna	I—IV kl. 302.61 m3	za m3	57.00	„
„	szczapy użytkowe	za mp.	22.05	„
Świerk	IV kl.	za m3	43.75	„

Nadleśnictwo Państwowe Bolewice D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 9. marca 1929 r.

Dąb	szczapy użytkowe	za mp.	30.52	zł
„	wałki „	„	20.00	„
„	szczapy opałowe	„	21.00	„
Sosna	II kl.	za m3	55.62	„
„	III „	„	50.60	„
„	IV „	„	44.40	„
„	szczapy opałowe	za mp.	14.80	„
„	wałki „	„	13.34	„

Nadleśn. Państwowe Jasnepole D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 11. marca 1929 r.

Dąb	III—V kl.	za m3	56.42	zł
„	szczapy opałowe	za mp.	16.00	„
Buk	II—III kl.	za m3	61.19	„
„	szczapy opałowe	za mp.	16.01	„
Grab	II—IV kl.	za m3	68.99	„
Sosna	I—IV „ 33.13 m3	„	54.60	„
Świerk	IV kl.	„	53.70	„
„	drągi II kl.	za sztk.	3.00	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa:
Dnia 15. 3. 1929. r., na żyto: 33,90—34,40 zł.

KALENDARZ TERMINOWY
SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,
ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczeg. W. R. D. Nr.	Bliższe szczeg. ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
20. III. 29.	11⁰⁰	P. N. Kartuzy (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	1801	1321,65							
				świerk	II-IV	527	215,89				30		S	
	12⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d.- siedlecka								30		S	na drewno w stanie wyrob. papier. i opał.
	12⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja	d.- siedlecka								20	247	S i L	na produkty suchej destyl. drewna, karpiny przem., żywicy, urządz. terpent. i wydzierżaw. terpentyn.
21. III. 29.	11⁰⁰	P. N. Runowo (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	674	736,18							
				olsza					52		30		S	
	11⁰⁰	P. N. Szarłata (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	1025	1211,90	104,36						
				dąb	I-V	397	145,82							
				brzoza	I-IV	220	83,34							
				klon	II-IV	23	6,40							
				olcha	III-IV	61	26,64							
				świerk	I-IV	64	56,38	108,04			30		S	
	11³⁰	P. N. Szarłata (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-III			416,87			30		S	
	12⁰⁰	D. L. P. Radom (kancelarja N. Hrubieszów)	d.- radom.	sosna			480,07				27		S	

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Wspólne biuro zakupów surowca olszowego. Krajowe fabryki dykt i fornierów prowadzą obecnie pertraktacje w sprawie utworzenia wspólnego biura zakupów surowca; sprawa ta, która dla przemysłu dyktowego przyniosłaby znaczne korzyści, musi jednak przezwyciężyć pewne trudności zanim wejdzie w życie.

Wywóz dykt do Włoch. Zainteresowanie na rynku włoskim polskiemi dyktami, płytami klejonemi i t. d. stale wzrasta. W ostatnich czasach zawarto poważne transakcje, które byłyby znaczniejsze, gdyby nie brak podaży ze strony polskiej. Produkcja dykt i płyt kolejowych we Włoszech oszacowana była w 1927 r. na 130 m sześc. dziennie, w końcu 1928 r. powiększyła się przypuszczalnie do 200 m sześc. W r. z. założona była w Medjolanie „Societa“ industr. italo - africana“ z kapitałem 15 milj. lir., poparte przez rząd francuski i włoski celem uruchomienia w Kongo fabryki dykt i płyt klejonych z tamtejszego drzewa „okumé“, należy więc przewidywać, że część zapotrzebowania włoskiego pokryta będzie przez wyroby tego koncernu. Najważniejszymi odbiorcami są firmy meblowe, fabryki wagonów i samolotów.

KOMUNIKAT

Zjednoczenia Związków Cechów i Związku Towarzystw Przemysłowych i Rzemieślniczych w Poznaniu.

Niżej podpisane Związki zawiadamiają niniejszem ogół rzemiosła, zainteresowany w wyborach do Poznańskiej Izby Rzemieślniczej, że oba wspomniane Związki wzięły z dniem 12 marca rb. wspólną inicjatywę wyborów do tejże Izby w swoje ręce.

Równocześnie komunikujemy, że przez oba Związki powołany został do życia wspólny Główny Komitet Wyborczy, w skład którego wchodzą jako przewodniczący Głównego Komitetu Wyborczego p. inż. Grześkowiak, ze strony Związku Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych pp. prezes Franciszek Górczak z Buku i wiceprezes Adam Piotrowski z Poznania, ze strony Zjednoczenia Związków Cechów, zaś pp. prezes Syller i prezes P. Kabaciński. Z powodu choroby p. prezesa Syllera wstępuje na ten czas w jego miejsce p. dyr. Kazimierz Żakowski z całkowitemi kompetencjami, przysługującemi członkowi Głównego Komitetu Wyborczego. Lokal wspomnianego Komitetu znajduje się w Poznaniu przy ul. Św. Marcina 55, przy firmie Kastor.

Polecamy!

Leśniczego, w wieku 44 lat, żonatego, z dwudziestoletnią praktyką we wzorowo prowadzonych lasach, obeznanego z wszelkiemi pracami w zakres leśnictwa wchodzącemi, oraz z prowadzeniem tartaku i dobrego myśliwego.

Biuro Pośrednictwa Posad
przy Oddziale Poznańskim Związku
Zaw. Leśników.

Komunikaty Zw. Przemysłowców Drzewnych o sprzedażach drewna w Lasach Państw.

Nadleśnictwo Państwowe Słonimskie niniejszem podaje do wiadomości. że w dniu **26 marca** br. o godz. 12-tej w lokalu Nadleśnictwa w Słonimie przy ul. 3 maja 45, odbędzie się przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych, na sprzedaż drewna wyrobionego na terenie przeznaczonym na zmianę, jednostek następujących:

Los 1. Leśn. Kozoszczyckie, obręb Słonim, dłużyce sosn. 2055,74 m3, a to I kl. 372,14, II kl. 938,94, III kl. 587,05, IV kl. 114,01, m3, świerkowe 224,87, m3, a to II kl 19,69, III kl. 108,53, IV kl. 96,57, m3, szczapy sos. 120 mp., szczapy brzoz. 477,4 mp. Odległość od st. kol. 1.5 klm. Warunki przetargu, wzory omów, ofert są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży i w Nadleśnictwie Słonimskiem.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Budowlanego inż. Marjan Andrzejewski, za dział Rynku Drzewnego W. Syrokomla-Syrokomski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.